

УКРАЇНА



# ПАТЕНТ

на корисну модель

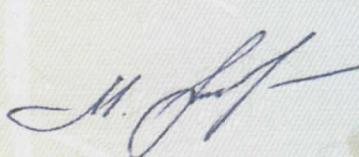
№ 115802

СПОСІБ ДОСТУПУ ДО ГАЙМОРОВОЇ ПОРОЖНИНИ ПРИ  
ПРОВЕДЕННІ СУДОВО-МЕДИЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ТРУПА

Видано відповідно до Закону України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі".

Зареєстровано в Державному реєстрі патентів України на корисні моделі **25.04.2017.**

В.о. Голови Державної служби  
інтелектуальної власності України

  
А.А.Малиш





УКРАЇНА

(19) UA (11) 115802

(13) U

(51) МПК (2017.01)

A61B 16/00

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА  
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ  
ВЛАСНОСТІ  
УКРАЇНИ

**(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ**

- (21) Номер заявки: u 2016 11869  
(22) Дата подання заявки: 23.11.2016  
(24) Дата, з якої є чинними 25.04.2017  
права на корисну  
модель:  
(46) Публікація відомостей 25.04.2017, Бюл.№ 8  
про видачу патенту:

- (72) Винахідник(и):  
Черняк Валентина Володимирівна (UA),  
Девяткін Олександр Євгенійович (UA),  
Мустафіна Галія Миркатівна (UA),  
Нікіфоров Артем Геннадійович (UA)  
(73) Власник(и):  
ВІЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ  
ЗАКЛАД УКРАЇНИ "УКРАЇНСЬКА  
МЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЧНА  
АКАДЕМІЯ",  
вул. Шевченка, 23, м. Полтава, 36011 (UA)

**(54) СПОСІБ ДОСТУПУ ДО ГАЙМОРОВОЇ ПОРОЖНІНИ ПРИ ПРОВЕДЕННІ СУДОВО-МЕДИЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ТРУПА**

(57) Реферат:

Спосіб доступу до гайморової порожнини при проведенні судово-медичної експертизи трупа включає в себе розкриття порожнини черепа, створюючи доступ з передньої черепної ямки. Додатковий розріз проводять з присінку рота по переходній складці верхньої щелепи, розсікаючи слизову і надкісницю, розкриваючи гайморову порожнину та розширяючи отвір для достатнього огляду всієї порожнини. Подальше вилучення патологічно-zmінених тканин чи вмісту на судово-гістологічне та інші дослідження.

U 115802  
UA

(21) Номер заявки: **у 2016 11869**  
 (22) Дата подання заявки: **23.11.2016**  
 (24) Дата, з якої є чинними права на корисну модель: **25.04.2017**  
 (46) Дата публікації відомостей про видачу патенту та номер бюллетеня: **25.04.2017, Бюл. № 8**

(72) Винахідники:  
**Черняк Валентина Володимирівна, UA,**  
**Девяткін Олександр Євгенійович, UA,**  
**Мустафіна Галія Миркатівна, UA,**  
**Нікіфоров Артем Геннадійович, UA**

(73) Власник:  
**ВІЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ "УКРАЇНСЬКА МЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ",**  
 вул. Шевченка, 23, м. Полтава,  
 36011, UA

(54) Назва корисної моделі:

**СПОСІБ ДОСТУПУ ДО ГАЙМОРОВОЇ ПОРОЖНІНИ ПРИ ПРОВЕДЕННІ СУДОВО-МЕДИЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ТРУПА**

(57) Формула корисної моделі:

Спосіб доступу до гайморової порожнини при проведенні судово-медичної експертизи трупа, що включає в себе розкриття порожнини черепа, створюючи доступ з передньої черепної ямки, який **відрізняється** тим, що додатковий розріз проводять з присінку рота по переходній складці верхньої щелепи, розсікаючи слизову і надкінницю, розкриваючи гайморову порожнину та розширяючи отвір для достатнього огляду всієї порожнини, з подальшим вилученням патологічно-змінених тканин чи вмісту на судово-гістологічне та інші дослідження.

- Корисна модель належить до галузі медицини, а саме до судової медицини та патологічної анатомії та може бути використана при судово-медичних експертних і патоморфологічних дослідженнях у випадках об'ємних новоутворень передньої черепної ямки та верхньощелепних пазух за наявності запальних захворювань, травматичних ушкодженнях, а також їх ускладнень.
- Відомими способами є стандартний метод дослідження черепа в цілому та його порожнини, шляхом циркулярного розпилу кісток черепа і видалення склепіння для дослідження твердої мозкової оболонки, та дослідження мозку. У випадках травм рекомендовано проводити дослідження за Фішером, а за необхідності досліджують приносові пазухи (Судова медицина: підруч. для студ. мед. вузів / І.О. Концевич, Б.В. Михайличенко, В.А. Шевчук [та ін.]; за ред. І.О. Концевич та Б.В. Михайличенко. - Київ: Леся, 1997. - 655 с.). Також, якщо необхідно дослідити кістки обличчя поєднуючи із розтином черепної порожнини, насамперед використовуючи метод судово-медичного дослідження скелета обличчя за Ж.Д. Міщенком, 1981, а також метод пошарового дослідження тканин обличчя за Б.С. Свадковським та А.Т. Горбушним, 1975 (Михайличенко Б.В. Судова стоматологія: підруч. для студ. вищих мед. закл. / Б.В. Михайличенко. - Київ: Леся, 2004. - 351 с.).
- Найбільш близьким до запропонованого способу є метод судово-медичного дослідження скелета обличчя за Ж.Д. Міщенком, 1981, який базується на розтині черепної порожнини з подальшим від сепаруванням м'яких тканин обличчя.
- Недоліком найближчих до запропонованих методу є перш за все дослідження лише скелету обличчя та повним відсепаруванням шкірно-м'язового клаптя на всьому протязі, використовуючи фіксуючі розчини, перерізаючи хрящи носа до звільнення країв носових кісток, що можливо використати лише при травматичних ушкодженнях, а також складність методу та необхідність виконання обов'язкових алгоритмів проведення всіх етапів, експертного дослідження, неможливість в повному об'ємі відстежити методику дослідження в зв'язку з різними проявами післямортальних змін тканин трупа та обмеженість доступу до приносових пазух.
- Класична методика розкриття порожнини черепа та вилучення речовини головного мозку, у виняткових випадках, не завжди надає умови для доступу до придаткових пазух при розповсюджені патологічних процесів, особливо пухлинного ґенезу та вторинних змінах і ускладненнях для ретельного вивчення та вилучення вмісту порожнин, а також патологічно-змінених тканин на судово-медико-гістологічне дослідження, бактеріологічне та інші обов'язкові та додаткові методи дослідження.
- В основу корисної моделі поставлено задачу створити умови для повного відкриття гайморової порожнини та її ретельного дослідження.
- Задачу виконують шляхом створення способу доступу до гайморової порожнини при проведенні судово-медичної експертизи трупа та включає в себе, розкриття порожнини черепа, створюючи доступ з передньої черепної ямки, і відрізняється тим, що додатковий розріз проводять з присінку рота по перехідній складці верхньої щелепи, розсікаючи слизову і надкінницю, розкриваючи гайморову порожнину та розширюючи отвір для достатнього огляду всієї порожнини, і вилучення патологічно-змінених тканин чи вмісту на судово-гістологічне та інші дослідження.
- Способ здійснюють наступним чином. Проводять розріз шкіри від одного соскоподібного відростка скроневої кістки до іншого через тім'я, відсепаровують шкіру з апоневрозом від кісток склепіння, після циркулярного розпилу кісток черепа і видалиють його склепіння для дослідження твердої мозкової оболонки, та вилучають головний мозок з метою ретельного дослідження всіх його поверхонь. Після основного етапу розкриття порожнини черепа, додатковий розріз з присінку рота проводять по перехідній складці верхньої щелепи, від другого надкінній край рани відсувають, оголяючи поверхню собачої ямки. За допомогою долота та стамески Воячека утворюють отвір в пазуху, при цьому отвір розширяють не менше ніж 1,5 см в діаметрі, щоб він став достатнім для огляду всієї порожнини і доступним для видалення вмісту та вискоблювання всієї патологічно-зміненої слизової оболонки. Розріз, в присінку порожнини рота зашивается повністю. Вилучений вміст направляють на судово-медичне гістологічне дослідження і за необхідності бактеріологічні та інші види досліджень.
- Завданням було максимально зберегти зовнішній вигляд обличчя трупа при проведенні судово-медичної експертизи, дотримуючись етапів дослідження, відстежуючи обов'язкові методи дослідження частин тіла трупа, а також методики розкриття черепної порожнини.
- Таким чином, запропонований спосіб додаткового доступу до гайморової порожнини при проведенні судово-медичної експертизи є найбільш приближеним до такого, що дає змогу у технічно складних випадках судово-медичного експертного дослідження при об'ємних

новоутвореннях передньої черепної ямки з інвазивною формою росту та при інших патологічних процесах з розповсюдженням на приносові пазухи, особливо на верхню щелепну, її повного відкриття з метою опису і вилучення патологічно-змінених тканин, а також за необхідності, вилучення вмісту гайморових пазух на обов'язкові та додаткові методи дослідження.

5

#### ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

Способ доступу до гайморової порожнини при проведенні судово-медичної експертизи трупа, що включає в себе розкриття порожнини черепа, створюючи доступ з передньої черепної ямки, який відрізняється тим, що додатковий розріз проводять з присінку рота по переходній складці верхньої щелепи, розсікаючи слизову і надкінницю, розкриваючи гайморову порожнину та розширюючи отвір для достатнього огляду всієї порожнини, з подальшим вилученням патологічно-змінених тканин чи вмісту на судово-гістологічне та інші дослідження.

10